

Проект BG16M1OP002-4.005-0001: „ПУРН – втори цикъл 2022-2027“,
с бенефициент дирекция „Управление на водите“ в МОСВ
в партньорство с Басейновите дирекции

Планове за управление на риска от наводнения 2022-2027

www.eufunds.bg

Въведение

Наводнението е природно бедствие, чието време или място на възникване не могат да бъдат предвидени, но което може да причини сериозни икономически и екологични щети, както и да доведе до загуба на човешки живот. Поради това, рискът от наводнения изисква подходящо целево управление, което Директива 2007/60/ЕС относно оценката и управлението на риска от наводнения (Директива за наводненията) предоставя. Разработените планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) за Дунавски, Черноморски, Източноевропейски и Западноевропейски район за басейново управление следват изискванията на директивата и необходимия три-степенен подход:

1. Разработване на Предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН) за всеки район за басейново управление.

2. Разработване на карти на заплахата и риска от наводнения (КЗРН).

3. Разработване на плановете за управление на риска от наводнения (ПУРН), включително и програма от мерки (ПоМ) към тях.

Приоритетите и целите на ПУРН са определени в съответствие с изискванията на Закона за водите и са насочени към предотвратяване или намаляване на последиците от вредното въздействие на водите върху човешкия живот и здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност.

Предварителна оценка на риска от наводнения

Актуализацията на ПОРН във втория цикъл на прилагане на Директивата за наводненията надгражда и подобрява резултатите от първия цикъл чрез:

- Актуализиране на базата данни за минали наводнения за всеки район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН);
- Създаване на подход за оценка на други типове наводнения, включително дъждовни (в градска среда), които в исторически план са причинили значителни щети в България;
- Актуализиране на базите данни за експозицията и елементите на риск;
- Отчитане на влиянието на климатичните промени върху всички типове наводнения;
- Актуализиране на критериите и праговете за определяне на наводненията със значителни неблагоприятни последици;
- Преразглеждане на съществуващите и идентифициране на нови РЗПРН;
- Създаване на паспорти на РЗПРН, които обобщават полезна информация за всеки РЗПРН, свързана не само с риска от наводнения, но и с бъдещи развития, включително изменението на климата и устройствените планове.

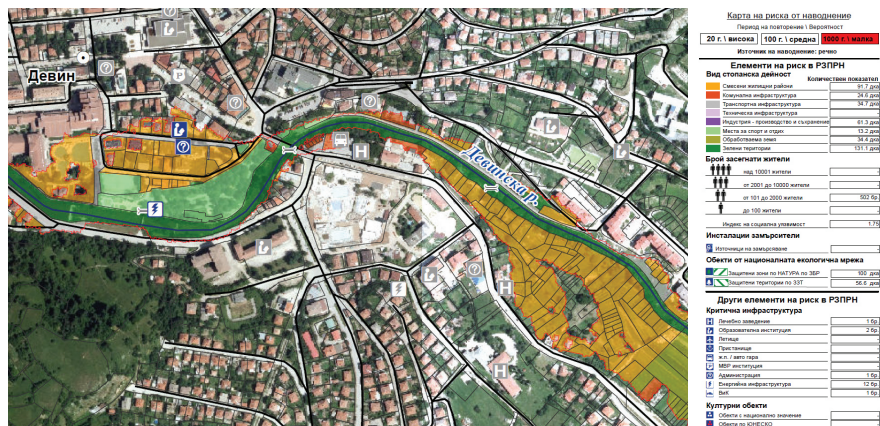

Карти на заплахата и риска от наводнения

Картите на заплахата и риска от наводнения (КЗРН) са разработени за всеки от общо 127-те РЗПРН, определени в етапа на ПОРН.

Пример за карта на заплахата от наводнения: цветовете показват обхвата и дълбочината на заливане

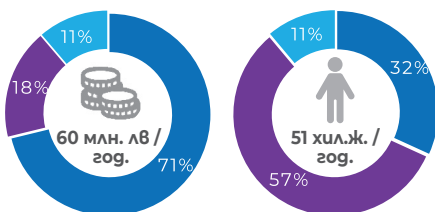
Пример за карта на риска от наводнения: цветовете и символите показват видовете засегната стопанска дейност и елементи на риск

Картите са разработени на базата на актуализирана методика, която надгражда и подобрява тази от първия цикъл в следните аспекти:

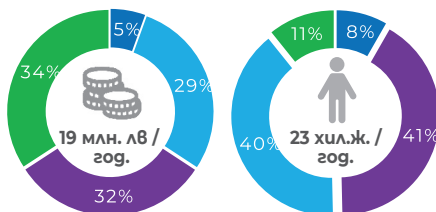
- Въвеждане на методи за моделиране на нови типове наводнения като дъждовни наводнения (в градска среда) и дъждовни внезапни (поройни) наводнения;
- Актуализиране на оразмерителните максимални валежи и водни количества от Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ);
- Използване на нови, по-точни цифрови модели на терена (ЦМТ);
- Използване на нестационарни 2D хидравлични модели за всички типове наводнения;
- Оценка на заплахата и риска от наводнения за два сценария на изменение на климата;
- Актуализация на метода за оценка на уязвимостта и риска от наводнения, включвайки допълнителни метрики;
- Оценката на риска дава възможност за класиране на РЗПРН по степен на риска (ниска, средна и висока степен на риск).

Средногодишни икономически щети и брой засегнати жители и разпределението им по типове наводнения

Дунавски РБУ

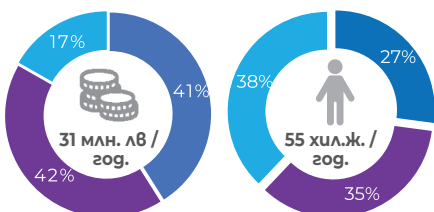

Черноморски РБУ

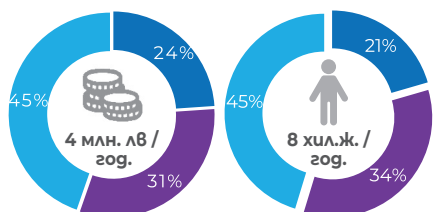

■ Речно ■ Дъждовно (градско) ■ Дъждовно (поройно) ■ Морско

Източнобеломорски РБУ

Западнобеломорски РБУ

Програма от мерки

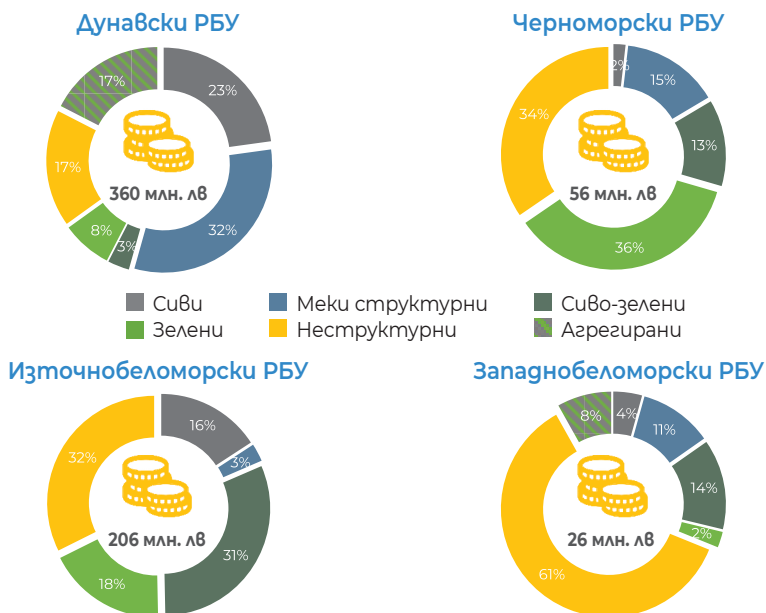
Програмата от мерки (ПоМ) е основната част на ПУРН, тъй като посредством нея се постигат целите и приоритетите на ПУРН.

Програмата от мерки цели подбор на подходящи мерки с най-добро съотношение на ползите спрямо разходите.

Спрямо първия цикъл при изработването на програмата от мерки са направени следните подобрения:

- Актуализация и рационализиране на националния каталог от мерки;
- Нов подход за анализ, идентифициране и избор на мерки, отчитащ връзката „проблем - приоритети и цели - решения (мерки)“;
- Анализ на заливни равнини за идентифициране на водозадържащи и зелени мерки;
- Актуализация и прилагане на методика за оценка на мерките – разширен анализ разходи-ползи;
- Актуализация и прилагане на методика за приоритизация на мерките – мултикритериен анализ.

Необходими инвестиции по типове мерки в програмите от мерки

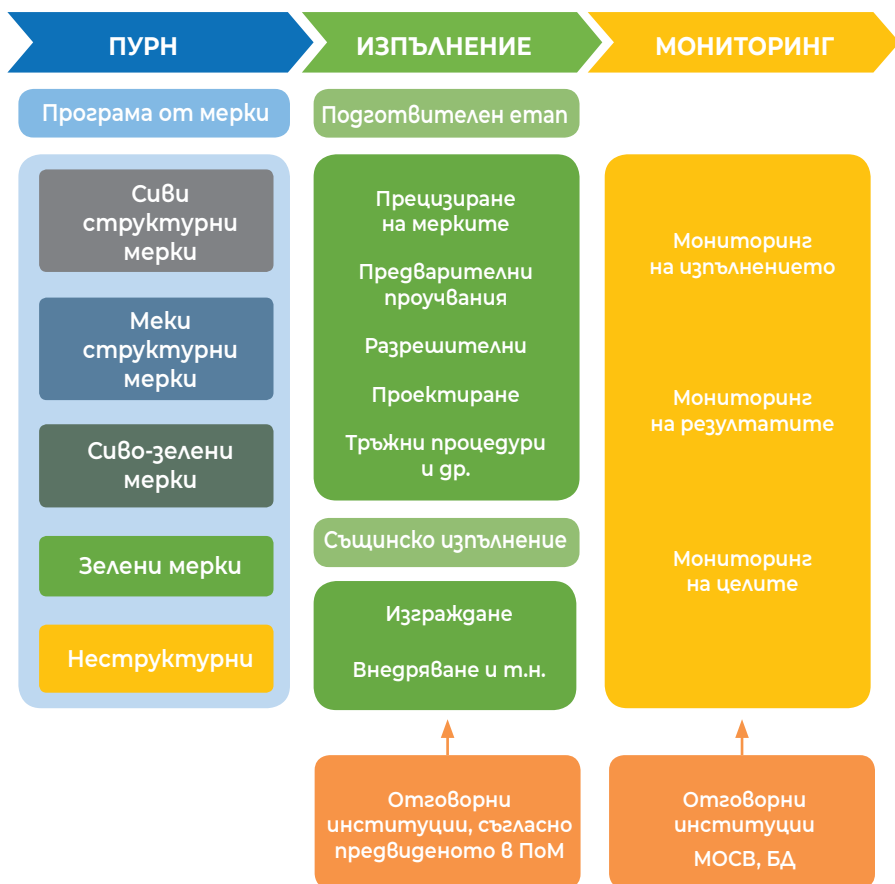
Показаните инвестиции не включват мерките, чието изпълнение е започнало през първия цикъл на ПУРН.

Изпълнение и мониторинг

ПУРН е стратегически документ, в който предвидените мерки за намаляване на риска от наводнения са приоритизирани и представени с техните основни параметри. Същинското изпълнение на мерките, и съответно на ПУРН, се предшества от голям обем подготвителни дейности, които варират в зависимост от типа на мерките.

За да се осигури навременно и добро изпълнение на мерките, както и постигане на целите на ПУРН е необходимо провеждането на различни видове мониторинг.

Изпълнение и мониторинг на програмите от мерки в ПУРН

Разработеният ПУРН награджа постигнатото в първия цикъл на прилагане на Директивата за наводненията и подобрява значително подхода за управление на риска от наводнения в България. По време на шестгодишния период на неговото действие знанията и разбирането за риска от наводнения в България ще продължават да се променят и усъвършенстват с появата на нова информация и развитието на нови технологии.

Проект BG16M1OP002-4.005-0001: „ПУРН – втори цикъл 2022-2027“

Проектът се финансира от ОПОС 2014 – 2020

Стойност на проекта:

13 190 867,55 лв., от които

11 212 237,42 лв. от Кохезионния фонд на Европейския съюз и

1 978 630,13 лв. национално съфинансиране

Основна цел на проекта: Планиране управлението на риска от наводнения за втория цикъл на прилагане на Директивата за наводненията (ДВ), отчитайки влиянието на изменението на климата за четирите района за басейново управление, чрез разработване на Планове за управление на риска от наводнения за периода 2022-2027 (ПУРН), вкл. програми от мерки с участие на заинтересованите страни.

Срок на изпълнение на проекта – 70 месеца

Бенефициент по проекта е Дирекция „Управление на водите“ в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) в партньорство с четирите басейнови дирекции за управление на водите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
КОХЕЗИОНЕН ФОНД

Проект BG16M1OP002-4.005-0001:
„ПУРН – втори цикъл 2022-2027“,
с бенефициент дирекция „Управление на водите“ в МОСВ
в партньорство с Басейновите дирекции.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА